

Lunds universitet
Litteraturvetenskapliga institutionen
Handledare: Niklas Schiöler
2010-01-18

Petra Gyllenhammar
SSLK01

The Twilight Saga

- i samspel med Romeo and Juliet och Wuthering Heights

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	3
1.1	Syfte och frågeställning.....	4
1.2	Uppsatsens upplägg.....	4-5
2.	Bakgrund	5
2.1	Stephenie Meyer.....	5-6
2.2	The Twilight Saga	6-9
2.3	Mottagandet av The Twilight Saga i media	9-11
3.	Analys.....	11
3.1	Twilight	11-12
3.2	New Moon.....	12-16
3.3	Eclipse	16-19
3.4	Breaking Dawn.....	19-20
4.	Diskussion och slutsats.....	20-23
5.	Sammanfattning	23-24
6.	Källförteckning.....	25

1. Inledning

Kärlek har satt sin prägel på åtskilliga verk inom litteraturens värld. Författare tenderar dock att skildra kärlekens problematik istället för bekymmersfria förälskelser. Olycklig kärlek och ödesdiger passion ligger som grund i flertalet kärleksromaner som författats genom historien.

En av de mest berömda kärlekshistorierna är William Shakespeares tragedidrama, om kärlekens och sexualitetens makt, *The Most Excellent and Lamentable Tragedy of Romeo and Juliet (Romeo och Julia)*, som författades 1594-1595. Uppslaget till dramat fick Shakespeare av de stora kärleks sagorna inom grekisk-romersk mytologi. Fortsättningsvis kommer jag att använda mig av den korta versionen av originaltiteln, *Romeo and Juliet*.

Emily Brontës roman *Wuthering Heights (Svindlande höjder)* publicerades 1847 och nådde då föga framgång. Senare har dock romanen fått upprättelse. Brontë skildrar den mörka och brutala kärleken mellan gestalterna Heathcliff och Catherine.

Under början av 2000-talet har, den inte sedan tidigare publicerade författarinnan, Stephenie Meyer blivit ett omtalat namn sedan hon författat *The Twilight Saga*, en historia om kärleken mellan tonårstjejen Bella och vampyren Edward. *The Twilight Saga* består av fyra böcker: *Twilight (Om jag kunde drömma)*, *New Moon (När jag hör din röst)*, *Eclipse (Ljudet av ditt hjärta)* och *Breaking Dawn (Så länge vi båda andas)*. *The Twilight Saga* har rönt ofantlig framgång och har kommit att bli betydande inom ungdomslitteraturen. Meyers verk har blivit något av ett kontroversiellt fenomen som debatteras i medier världen över.

Det är påtagligt att Meyer har låtit sig inspireras av de två tidigare omnämnda verken. Att använda sig av klassiska alster i ungdomslitteratur, såsom Meyer gör tycker jag är intressant och ämnar således undersöka vad *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* har för betydelse för *The Twilight Saga* som kärlekshistoria. Frågan om vad en ungdomsbok om vampyrer kan ha gemensamt med en klassik roman från 1800-talet och ett drama från Shakespeares tid kan säkert ställas, och även besvaras. Kerstin Gezelius gjorde detta när hon recenserade filmatiseringen av *New Moon* i *Dagens nyheter*: ”En så skamlöst önsketänkande och animusbesatt historia som *Twilight*sagan har man inte stött på sen Emily Brontës ”Svindlande höjder”.¹ Meyers gestalt, vampyren Edward, har flertalet gånger i media blivit jämförd med Brontës Heathcliff och genom jämförelsen dessa gestalter emellan har det påträffats likheter. *Romeo and Juliet*, *Wuthering Heights* och *The Twilight Saga* behandlar alla kärlek i dödens närhet.

¹ <http://www.dn.se/kultur-noje/filmrecensioner/new-moon-1.997846>.

1.1 Syfte och frågeställning

Mitt syfte för min undersökning framgår i min frågeställning som lyder:

- Vilken betydelse har *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*, och vilken effekt har allusionerna på dessa verk, för *The Twilight Saga*, dess gestalter och intrig?

1.2 Uppsatsens upplägg

Då Meyer har anknutit två kronologiskt tidigare verk till sin romanserie har det litterära begreppet intertextualitet betydelse för min undersökning. Intertextualitet är förhållandet mellan texter. Anders Olsson menar i sin artikel ”Intertextualitet, komparation och reception” i boken *Litteraturvetenskap – en inledning till intertextualitet* ”hänvisar till ett fenomen som rör litteraturens inre liv och utveckling, och det inbegriper allt från lån och anspelningar, formella och stilistiska band, till frändskaper och fiendskaper, traditionsbildning och häftiga uppbrott från nedärvda uttrycksformer. Hela litteraturhistorien kan ses som ett stort samtal”.² Det var den franska kritikern Julia Kristeva som 1966 skapade begreppet intertextualitet. Kristeva hävdar att en litterär text består av en ”mosaik av citat” och att den då således inte är ett isolerat fenomen.³ Kristeva använder hellre den freudianska termen överföring, istället för påverkan, då hon talar om intertextualitet.

I alla intertextuella studier finns komparativa inslag och intertextualitet är inte enbart en metod vid jämförandet av texter, utan även en förutsättning för att tolka och värdera texter. När en analys görs på två eller flera verk utifrån begreppet intertextualitet är den komparativa metoden oundviklig. Jag har således för avsikt att nyttja denna orientering i begreppet intertextualitet i min undersökning, och då även använda mig av en komparativ metod, då en jämförelse av gestalterna och intrigerna i de verk som utgör min undersökning är ofrånkomlig. Jag har även gjort en närläsning av verken i fråga. Denna närläsning har varit grundläggande för att jag i första hand ska ha kunnat finna de avsnitt i *The Twilight Saga* som jag är i behov av och för att upptäcka likheter och skillnader gestalterna och intrigerna emellan.

Jag har inledningsvis introducerat mitt undersökningsområde och vilket syfte jag har med min undersökning, samt lagt fram mitt upplägg. Som bakgrund, inför kommande analys

² Anders Olsson, ”Intertextualitet, komparation och reception”, *Litteraturvetenskap – en inledning*, red. Staffan Bergsten, (2002), Lund 2006, s. 51.

³ Olsson, s. 53.

och diskussion, har jag för avsikt att presentera författarinnan Stephenie Meyer, *The Twilight Saga*, dess handling och essentiella gestalter, och även de åsikter som framförts i media kring Meyer och hennes verk. För att göra detta möjligt har jag besökt berörda Internetsidor för att inhämta kunskap. Därpå inleds min analys som är uppdelad i fyra delar utifrån de fyra böcker som utgör *The Twilight Saga*. Dessa fyra delar är av varierande omfång, då det finns skiftande kvantitet av analysstoff i böckerna. Jag kommer i analysen återigen ta upp väsentliga händelser och beskrivningar av känslor i böckerna då jag anser att en förankring till detta är nödvändigt för min analys. Slutligen diskuteras min analys och min slutsats läggs fram. Detta följs av en sammanfattning av min undersökning.

Jag har för avsikt att vara tydlig i min avgränsning, då undersökningens omfattning fordrar detta. Jag granskar enbart intrigen och de väsentliga gestalterna i böckerna men då endast utifrån *The Twilight Saga* och då allusioner på och diskussioner kring de kronologiskt tidigare verken förekommer. Detta kommer dock leda till flera analysområden. Jag ämnar inte betrakta vare sig miljö, klass eller böckernas ålder. Inte heller kommer jag att klargöra de gestalter som inte är implicerade i kärleksintrigen. Då jag utvärderar karaktärerna är detta utifrån deras yttre och inre karaktärsdrag.

Någon omfattande litteraturforskning kring *The Twilight Saga* är ännu inte gjord, vilket försvårar min undersökning då jag inte har någon direkt vetenskaplig grund att stå på. Dock ger detta en möjlighet för mig att vara självständig i min tolkning, vilket kan vara positivt eftersom jag inte har influerats av andras åsikter.

2. Bakgrund

2.1 Stephenie Meyer

Författarinnan till *The Twilight Saga* är amerikanskan Stephenie Meyer. Hon föddes 1973 i Hartford, Connecticut, men flyttade i tidig ålder till Arizona, där hon fortfarande lever tillsammans med sin man och tre söner. Meyer har en examen i engelsk litteratur från Brigham Young University, Utah. Hon är mormon och säger att hennes böcker kan ha blivit påverkade av hennes religion. Förutom *The Twilight saga* har Meyer skrivit *The Host (Genom dina ögon)* som kom ut år 2008.

I woke up (on that June 2nd) from a very vivid dream. In my dream, two people were having an intense conversation in a meadow in the woods. One of these people was just your average girl. The other person was fantastically beautiful, sparkly, and a vampire. They were discussing the difficulties inherent in the facts that A) they were falling in love with each other while B) the

vampire was particularly attracted to the scent of her blood, and was having a difficult time restraining himself from killing her immediately.⁴

Det var denna dröm som inspirerade Meyer till att skriva *The Twilight Saga*. Den första boken i serien är *Twilight* som gavs ut år 2005. Efterföljande tre år publicerades uppföljarna *New Moon*, *Eclipse* och *Breaking Dawn*. *The Twilight Saga* är av genren fantasy och kategoriseras som ungdomslitteratur. Dock tilltalar och engagerar böckerna även många vuxna. Meyers första verk, *Twilight*, har tilldelats ett antal utmärkelser, såsom bland annat New York Times Editor's Choice, Publishers Weekly Best Book of the Year och Amazon "Best Book of the Decade...So Far".

2.2 The Twilight Saga

Huvudpersonen i *The Twilight Saga* är 17-åriga Bella Swan som är nyinflyttad i den regniga och molntäckta småstaden Forks i staten Washington. Bella är något av en stereotyp av den vardagliga tjejen, både gällande personlighet och utseende. Hon är duktig i skolan, tar hand om de husliga bestyren och läser böcker, vanligen äldre klassiker, på sin fritid. Hon är lågmäld och sticker i regel inte ut från mängden. I Forks bor även en familj med en mörk hemlighet. Familjen Cullen har uppseendeväckande utseende, vita i hyn med mörka ringar kring lysande gyllene ögon. Bella beskriver deras ansikten som omänskligt vackra.

Edward Cullen är inte bara en 17-årig high school-elev, han är även en cirka 100 år gammal vampyr. Detta är en framgångsrik kombination. Han är inte enbart en snygg, mystisk och tillbakadragen tonåring, utan även en världsvan och beläst gentleman med ett mörkt inre. Edward skildras som den perfekta skapelsen, gudalik, vacker som Adonis. Bella och Edward blir ohjälpligt kära i varandra. Inledningsvis är Edward emellertid tämligen fientlig till deras bekantskap. Detta gör Bella förvirrad och besviken. Skälet till hans fientlighet är att han inte vill dra in Bella i sin kaotiska och farofyllda värld men attraktionskraften dem emellan är stark och hans ansträngningar fallerar. Vid några tillfällen räddar Edward Bellas liv, på vis som åskådliggör hans osannolika snabbhet och styrka. ”What if I’m not a superhero? What if I’m the bad guy?”⁵ Bella har en benägenhet att bli utsatt för situationer där hon kan komma till skada och Edward känner ett starkt behov av att skydda henne, vilket leder till att han under sagans gång är på ständig vakt och emellanåt kan vara överbeskyddande. Edward har en medial gåva, han kan närmare bestämt läsa andras tankar. Dock är Bellas tankar inte nåbara för honom, vilket gör honom frustrerad. Bella inser att det inte enbart är Edwards yttre som är

⁴ <http://www.stepheniemeyer.com/twilight.html>.

⁵ Stephenie Meyer, *Twilight*, (2005), London 2009, s. 79.

annorlunda. Hon betraktar sin egen person som alldaglig och trist i jämförelse. ”I wasn’t *interesting*. And he was. Interesting ... and brilliant ... and mysterious ... and perfect ... and beautiful ... and possibly able to lift full-sized vans with one hand.”⁶

Bella har olika teorier om vad Edward egentligen är och räknar snart ut familjen Cullens hemlighet. Bella må vara ordinär men när Edward och de andra vampyrerna i familjen Cullen träder in i hennes liv visas en annan sida av hennes karaktär. Bella är modig och att hennes pojkvän är vampyr räds hon inte. Återstoden av sagan påvisar hennes mod då hon bemöter faror som kommer hennes väg, möjligen stundtals dumdrigt. Hennes enda rädsla är att Edward ska lämna henne men han kan inte hålla sig borta från Bella trots vetskapen om att han är farligare för henne än för någon annan människa, då hennes doft är unikt lockande för honom. ”So what you’re saying is, I’m your brand of heroin?”⁷ ”Yes, you are *exactly* my brand of heroin.”⁸

Edward och hans familj har inte samma egenskaper som de vampyrer vi är vana vid att möta i litteraturens värld. De lever sida vid sida med människan och försöker ha ett så mänskligt liv som möjligt. De kallar sig vegetarianer då de enbart lever på blod från djur. Bella litar utan förbehåll på familjen och har inte en tanke på att hon i realiteten äventyrar sitt liv. Dock fruktar Edward att hans begär efter Bellas blod en dag blir för kraftigt för honom att behärska. För Bellas skull strider han mot det han i naturen är.

Edward blir Bellas liv och hon befinner sig nu i hans värld men den världen visar sig vara just så farlig för Bella som Edward befarat och återigen får han rädda hennes liv. Edwards kärlek till Bella är så stark att han inte klarar av att leva ett liv med henne där hon ständigt utsätts för fara, speciellt då en av hans familjemedlemmar inte klarar av att kontrollera sin törst. Familjen Cullen flyttar ifrån Forks och Edward lämnar Bella. ”I promise that this will be the last time you’ll see me. I won’t come back. I won’t put you through anything like this again. You can go on with your life without any more interference from me. It will be as if I’d never existed.”⁹

Bella faller ner i en djup depression, utan Edward är hon ingenting. Jacob Black blir hennes räddning. Jacob är några år yngre än Bella och bor på indianreservatet i La Push utanför Forks. Jacob är godhjärtad och har ett oskuldsfullt sinne. De två blir bästa vänner. Bella upptäcker att det inte enbart är hennes liv som har blivit påverkat av vampyrer. Enligt Quileuteindianernas legend härstammar de från vargarna och utvalda inom indianstammen

⁶ Meyer, *Twilight*, s. 67 f.

⁷ Meyer, *Twilight*, s. 234.

⁸ Meyer, *Twilight*, s. 235.

⁹ Stephenie Meyer, *New Moon*, (2006), London 2009, s. 63.

blir varulvar som ska skydda stammen från fara. Deras fiender är *de kalla*, vampyrer. Legenden visar sig vara sann då Jacob blivit en del av varulvsstammen som börjat växa i antal på grund av att vampyrer finns i området. Eftersom Jacob nu är varulv har han erhållit sanningen om familjen Cullen och förfärad inser Bella att hennes bästa vän, den hon behöver för att överleva sin sorg, är värsta fiende med den person, vars frånvaro, hon sörjer. Jacob tydliggör sina känslor för Bella och försöker skydda henne mot det han anser vara skadligt för henne, hennes vanvettiga kärlek till Edward.

Edward får felaktiga upplysningar om att Bella har avlidit och bestämmer sig då för att ta sitt eget liv. Han kan inte leva i en värld där Bella inte existerar. Hans syster Alice åker till Forks för att meddela Bella detta och de två åker därefter långväga för att rädda honom. När han ser Bella inser han sitt misstag och lovar att vara vid hennes sida så länge hon önskar. Vampyrfamiljen intar Forks igen. Bella slits nu mellan sin vänskap med Jacob och sin kärlek till Edward. Hon befinner sig mellan två magiska världar.

Bella är beslutsam om att ha de båda i sitt liv och går, trots sin kärlek till Edward, mot hans vilja och träffar fienden likväl. Jacobs oskuldskraft har med tiden övergått till stigande bitterhet. En förklaring till detta är Bellas längtan att bli vampyr, vilket får Jacob att vändas då han älskar henne lika högt som hon älskar Edward. Trots den hårda sanningen hyser han inga tvivel om att han är ett bättre alternativ för Bella och hans försök till övertygelse är stundtals obehagliga och brutala.

Edwards och Bellas liv fortskrider, men dock inte smärtfritt. Andra vampyrer är ute efter hämnd. Att Bella utsätter sin egen familj för fara på grund av sitt liv med Edward är för henne ett ständigt orosmoment och att ge dem beskydd är viktigare än sitt eget liv. Varulvsstammen inser faran för sin indianstam och invånarna i Forks och ställer sig på familjen Cullens sida vid strid då blodtörstiga vampyrer närmar sig staden. Detta gör att Jacob och Bella har möjligheten att komma närmare varandra igen. Deras vänskap har sina uppenbara svårigheter men till slut lägger Jacob sitt hat gentemot Edward och sina känslor för Bella bakom sig för att göra Bella lycklig.

Att bli odödlig och ha ett evigt liv med Edward är Bellas högsta önskan. Hon vägrar att åldras och dö medan Edward förblir ung i all evighet. Hon känner att hon inte kan ge honom någonting så länge hon är människa. Som människa är hon hjälplös men är hon vampyr kan hon beskydda Edward och andra i sin närhet. Edward, däremot, har en önskan om att få ge Bella ett normalt liv i mänsklig form. Han vill inte döda hennes själ. Han vill inte förvandla henne till ett själlöst monster, och som han själv tycker sig vara, fördömd. Slutligen är han villig att uppfylla hennes önskan men han har ett krav. Om han ska förvandla henne ska de

gifta sig först. Under smekmånaden blir Bella gravid och fostret är till hälften människa, till hälften vampyr. Fostret växer ovanligt snabbt och kräver något som Bella vanligtvis inte dricker, blod. Eftersom vampyrer inte kan få barn väcker detta en stor oro i familjen. De har aldrig varit med om något liknande och besitter ingen kunskap inom området. Edward klandrar sig själv för det fruktansvärda som kan hända Bella på grund av hybriderna som växer i hennes mage och ser ingen annan lösning än att göra en abort. Bella själv ser fostret som en del av Edward och vägrar göra något annat än att föda det. Vid förlossningen uppstår komplikationer och Bella vaknar upp några dagar senare. Hon är inte längre människa. Familjen Cullen är åter i fara men det visar sig att Bella har en säregen begåvning som vampyr, vilken räddar familjen från förintelse. Bella och Edward kan nu leva tillsammans i all evighet.

2.3 Mottagandet av *The Twilight Saga* i media

Medan *The Twilight Saga* har miljontals beundrande läsare i varierande åldersgrupper och försäljningssiffror likställda med *Harry Potter*, döms böckerna ut av en mängd upprörda kritiker. De anmärker bland annat på Meyers språk som de finner platt och stilistiskt enformigt. Författarinnan Elisabeth Spires har för *New York Times* recenserat *Twilight* och anser att språket är på amatörnivå och att det skulle vara bra ifall språket varit mer visualiserande och mindre berättande.¹⁰ Yvonne Leffler, professor i litteraturvetenskap och expert på skräcklitteratur vid Göteborgs universitet, är inte av samma åsikt då hon anser att *The Twilight Saga* har större litterära kvalitéer än *Harry Potter*.¹¹ Övrig kritik har haglat över Meyers böcker. Kritikerna menar att en högerkristen syn, antiabortpropaganda och sexistiska könsroller genomsyrar böckerna. ”Tur då att Edward håller ett svartsjukt öga på sin käresta, att Edward bestämmer det mesta, han har ju levt väldigt länge, är trots allt vampyr. Och man.”¹² skriver *Svenska Dagbladets* recensent Per Isrealson i sin recension av *Eclipse*. Isrealson anser, i sin recension av *Breaking Dawn*, att det finns mycket i boken som sticker i ögonen, såsom ”muggig moral och muggig genusanalys”.¹³

Att Bella och Edward gifter sig unga, att de inte har en sexuell relation förrän de gift sig och att Bella dessutom vägrar abort, upprör många. Meyer smyger in sin egen religions moral, menar en del inom kritikerkåren. Barnkulturredaktören på *Dagens Nyheter*, Lotta Olsson,

¹⁰ <http://www.nytimes.com/2006/02/12/books/review/12spires.html>.

¹¹ <http://www.dn.se/kultur-noje/film-tv/vampyrer-karlek-och-varldssucce-1.994705>.

¹² http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/unglitteratur/artikel_1835095.svd.

¹³ http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/unglitteratur/artikel_2599287.svd.

hävdar att *Breaking Dawn* behandlar kvinnomisshandel och har en vedervärdig antiabortsyn. Olsson för sitt resonemang vidare genom att framhålla att om föräldrarna själva hade läst *The Twilight Saga* hade de inte velat att deras barn skulle läsa den.¹⁴

Kritiker har även åsikter om hur vampyrfamiljen Cullen lever och är. De anser att skildringen av vampyrfamiljen är tråkig och överklig. Enligt dessa kritiker ska vampyrer vara erotiska varelser, inte äga en själ och ha medkänsla och definitivt inte kunna kontrollera sin törst. Att skriva om vampyrer och inte ha någon som dör, och dessutom skriva en kärlekshistoria utan sex, anser Per Isrealson på *Svenska Dagbladet* gör berättelsen trist.¹⁵ Kritikerna efterlyser även homosexualitet, svordomar, fler våldsakter och sexuella relationer. Lena Kjersén-Edman, litteraturvetare och specialiserad på barn- och ungdomslitteratur, känner sig villrädig inför *The Twilight Sagas* popularitet och skriver i sin artikel i *Dagens Nyheter* ”För vad får ni ut av läsningen? Ni som annars uppskattar romaner med ett levande språk, nyanserad personskildring, oväntad intrig, charm och sensualism? Jag hittar inget av detta. Men jag hittar moralism, sexism och våldsam adjektivsjuka.”¹⁶

Men uppfattningarna kring *The Twilight Saga* är skilda. Många anser att Meyer skrivit en intressant kärlekssaga som handlar om just det ungdomar dagdrömmer om, kärlek som övervinner klass och popularitet. Yvonne Leffler tycker att ”det är ett tilltalande drag i en tid när unga kvinnor känner krav på att vara fysiska och sexuella, samtidigt som de matas med historier om fysiskt våld och våldtäkter. Här handlar det i stället om kärlek, själarnas gemenskap, vilket kanske är vad många längtar efter.”¹⁷ Leffler hävdar att *The Twilight Saga* behandlar livets existens, utanförskap och skillnaden mellan passion och kärlek. I dessa böcker övervinner kärleken allt.¹⁸ Per Magnusson, psykoanalytiker och docent i idé- och lärdoms historia, har såsom åsikt att gestalten Bella kan tolkas på flera sätt, då hon är komplex och Yvonne Leffler menar att Bella är modig då hon umgås med vampyrer och tar ansvar för sina val.¹⁹

The Twilight Saga har rönt stor framgång även bland dem som har lämnat ungdomsåren bakom sig. Diskussionerna kring detta fenomen är flertaliga. De flesta tror att fascinationen av böckerna grundas på att vuxna, vanligtvis kvinnor, kan gå tillbaka till sin egen tid som

¹⁴ <http://www.dn.se/kultur-noje/film-tv/vampyrer-karlek-och-varldssucce-1.994705>.

¹⁵ http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/unglitteratur/artikel_1835095.svd.

¹⁶ <http://www.dn.se/dnbok/stephenie-myers-bocker-om-vampyren-edward-ar-full-av-moralism-sexism-och-valdsam-adjektivsjuka-1.571098>.

¹⁷ <http://www.dn.se/kultur-noje/film-tv/vampyrer-karlek-och-varldssucce-1.994705>.

¹⁸ http://www.svd.se/kulturnoje/nyheter/artikel_3800703.svd.

¹⁹ <http://www.dn.se/kultur-noje/film-tv/vampyrer-karlek-och-varldssucce-1.994705>.

tonåringar och få dagdrömma om den stora kärleken. För kvinnor är Edward drömmannen och de kan identifiera sig själv med den klumpiga och vardagliga hjältinnan Bella.

3. Analys

3.1 Twilight

I denna första bok i Meyers romanserie påträffas inga direkta citat från vare sig *Romeo and Juliet* eller *Wuthering Heights*. Dock förekommer böckerna som material till skolarbete för Bella som går sitt tredje år på high school. Hon känner igen de författare hon ska studera i sin engelsklass, däribland Brontë och Shakespeare. Trots att Bella tidigare har läst alla böckerna, väljer hon att en dag återigen läsa *Wuthering Heights*. ”I decided to read *Wuthering Heights* – the novel we were currently studying in English – yet again for the fun of it”.²⁰ Vid denna tidpunkt har Bella träffat Edward och blivit nyfiken på honom men ännu inte inlett någon relation med honom. För mig som läsare väcker det ett intresse att redan här påträffa Bellas förhållande till *Wuthering Heights*. En undran över om boken kommer figurera fler gånger dyker upp. Det är till synes tydligt att Bella är fascinerad av romanen.

Längre fram i *Twilight* frågar Bellas klasskamrat vad hennes Macbeth-uppsats i engelskan ska handla om och hon svarar ”Whether Shakespeare’s treatment of the female characters is misogynistic.”.²¹ Här refererar Meyer inte till *Romeo and Juliet* utan *Macbeth* men citatet är trots det värt att behandla. Är det något Meyer tar ställning till med denna anmärkning? Meyer, som har universitetsexamen i engelsk litteratur, har rimligen kännedom om *Macbeth* och andra Shakespeare-verk och hon ser möjligen hans skildring av kvinnliga gestalter som misogyn. Vad som då är anmärkningsvärt är att kritiker till *The Twilight Saga* menar att sexistiska könsroller genomsyrar romanserien. Beaktansvärt i detta är att Meyer kritiserar för att vara sexistisk, samtidigt som Meyer själv kritiserar Shakespeare för att vara kvinnofientlig. Jag anser att Meyer visar mod genom att göra något, inte många andra författare vågar, nämligen att anmärka på vad som är, enligt henne, Shakespeares brister.

Redan vid första synen av Edward, blir Bella nyfiken på vad och vem han är. Hans vackra yttre har stor del i hennes förundran men även hans mystiska karaktär lockar henne. ”I was consumed by the mystery Edward presented.”²² Likaså blir Edward häpen vid åsynen av Bella, särskilt eftersom det är något speciellt med denna flicka då han inte kan läsa hennes

²⁰ Meyer, *Twilight*, s. 30.

²¹ Meyer, *Twilight*, s. 124.

²² Meyer, *Twilight*, s. 57.

tankar. Mest tilltalande för Edward är dock Bellas blod. Han förklarar senare för Bella att hans begär efter hennes blod kräver hennes sällskap. ”I’m essentially a selfish creature. I crave your company too much to do what I should.”²³ Innan de båda ens sagt ett enda ord till varandra har deras kärlek redan befästs, precis som i *Romeo and Juliet*. Kärlek vid första ögonkastet är vanligt förekommande i kärleksberättelser och *Romeo and Juliet* är det verk som sannerligen har överfört denna tanke om kärlek som inte kan förklaras. En kärlek som är där redan vid första anblicken och som ingen annan kan förstå mer än de två inblandade.

3.2 New Moon

*These violent delights have violent ends
And in their triumph die, like fire and powder
Which, as they kiss, consume
Romeo and Juliet, Act II, Scene VI*²⁴

Detta citat från *Romeo and Juliet* inleder *New Moon* och dess innebörd är att den passionerade kärleken är av destruktiv karaktär då dess själva uppfyllelse förgör de älskande. Detta är mottot i *New Moon*.

När Bella och Edward tittar på en filmatisering av *Romeo and Juliet* bemöter Edward Romeo med kritik. Han hävdar att Romeo upprepar begär misstag och därmed fördärvar sin egen lycka. Detta förargar Bella något. ”What’s wrong with Romeo?’ I asked, a little offended. Romeo was one of my favorite fictional characters. Until I’d met Edward, I’d sort of had a thing for him.”²⁵ Återigen möter vi Bellas känslomässiga band till ännu en kärlekshistoria som till synes är av betydelse för henne. Är Bellas relation med *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* befäst på grund av saknad av kärlek i sitt eget liv, eller har hon något slags medlidande, för gestalterna och deras kärlek i dessa berättelser, som inte upphör för att hon nu själv mött kärleken?

När Bella gråter då Juliet vaknar upp och finner sin make död, resonerar Edward kring sin avundsjuka på Romeo, dock inte på grund av Juliet, utan för att Romeo har så lätt för att dö. Det är så lätt för en människa att begå självmord, menar han. Att Edward tänkt på att ta sitt eget liv då Bella var nära döden oroar henne. Hon kommer ihåg hur allt gick till den gången då hon var fast i en sadistisk, torterande vampyrs grepp och inte visste ifall Edward skulle finna henne i tid. Bella ifrågasätter planerna Edward då haft och han förstärker då sitt

²³ Meyer, *Twilight*, s. 233.

²⁴ Meyer, *New Moon*, förord.

²⁵ Meyer, *New Moon*, s. 15.

argument ”Well, I wasn’t going to live without you.”.²⁶ Här syns en tydlig överföring från *Romeo and Juliet* till *The Twilight Saga*. Ett starkt motiv, enligt min tolkning, i *Romeo and Juliet* är de älskandes förmättna kärlek som slutar i död på grund av längtan att vara med sin älskade, var de än befinner sig. I Bellas och Edwards konversation om Romeos och Juliets öde visas det att deras kärlek är minst lika kraftig och möjligen lika tillintetgörande som de personers de talar om.

Då Edward lämnar Bella ljuger han för henne. Detta för att det ska bli lättare för henne att glömma honom. Han berättar kallt att han inte vill ha henne och att han är trött på att vara någonting han i själva verket inte är. ”Of course, I’ll always love you ... in a way. But what happened the other night made me realize that it’s time for a change. Because I’m ... *tired* of pretending to be something I’m not, Bella. I am not human.” ”You’re not good for me, Bella.”²⁷ Bellas depression förfärr familj och vänner och till en början håller Bellas skrik hennes far sömnlös om nätterna. Bella har en och samma återkommande mardröm, vilken påvisar Bellas tro på att utan Edward är hon ingenting.

My nightmare probably wouldn’t even frighten someone else. Nothing jumped out and screamed, ”Boo!” There were no zombies, no ghosts, no psychopaths. There *was* nothing, really. Only nothing. [...] When I realized that there was nothing to search for, and nothing to find. That there never had been anything more than just this empty, dreary wood, and there never would be anything more for me ... nothing but nothing ... That was usually about when the screaming started.²⁸

Bella hittar sin räddning i Jacob och deras bekantskap djupnar till sann vänskap. Smärtan är det enda Bella har som bevis på att Edward existerat i hennes liv och även om hon aldrig kan bli hel igen så är hennes liv inte enbart ett svart hål när hon umgås med Jacob.

Ett kapitel i *New Moon* har titeln ”Paris”. Denna titel syftar på gestalten Paris i *Romeo and Juliet*. Det är, bland annat, i detta kapitel Bella försöker se Jacob som något annat än en vän. Hon kan inte leva utan honom men trots detta kan hon inte besvara Jacobs känslor för henne. Bellas tankar går till Juliet. ”I thought I knew how Juliet would feel.”²⁹ Vad skulle Juliet göra ifall Romeo försvann? Bella förmodar att Juliet inte skulle ha kunnat gå tillbaka till sitt gamla liv, som det var, innan hon blev förälskad i Romeo. Juliet skulle se Romeo framför sig varje gång hon blundade, även när hon blev gammal och grå. Juliet skulle acceptera sitt öde men inte gå vidare. Bella placerar Juliet i sitt eget dilemma och tror sig veta att Juliet skulle ha gjort precis samma sak som hon själv gör. Här är jag av uppfattningen att Bella vill

²⁶ Meyer, *New Moon*, s. 17.

²⁷ Meyer, *New Moon*, s. 62.

²⁸ Meyer, *New Moon*, s. 108 f.

²⁹ Meyer, *New Moon*, s. 325.

ha bekräftelse på att det hon gör är rätt. Om Bella fäster Juliet som huvudrollsinnehavaren i sitt liv, Juliet som egentligen har huvudrollen i en av historiens största kärleksberättelser, och om Juliet skulle tackla problemet på samma vis som Bella gör, rättfärdigar detta därmed Bellas melankoli. Bella begrundar likaså huruvida Juliet skulle gifta sig med Paris i Romeos frånvaro, för föräldrarnas och fridens skull. ”No, probably not, I decided.”³⁰ På nytt bestämmer Bella hur Juliet skulle agera. Detta leder till att Bella jämför Jacob med Paris. Skillnaden är stor då Paris bara, enligt henne, är en streckgubbe medan Jacob är en bästa vän. Jag är enig med Bella gällande Paris. Han har en obetydande biroll i *Romeo and Juliet* medan Jacob har en ytterst betydelsefull roll i Bellas tillvaro. Jag förstår dock liknelsen Bella gör gestalterna emellan. De båda befinner sig mitt emellan två innerligt förälskade krafter, som något slags tredje hjul och de båda försöker få en huvudroll, emellertid har de skilda tillvägagångssätt. Jacob visar personligen sina känslor för Bella, medan Paris går bakom ryggen på Juliet och frågar hennes föräldrar om äktenskap. Dessutom finns ännu en skillnad, då Jacobs känslor är genuina, medan Paris känslor till synes är tillgjorda för det kommande äktenskapets skull. Bella återkommer till frågeställningen: Skulle Juliet gifta sig med Paris? Skulle Juliet ha gift sig med en man hon inte älskade lika starkt som Romeo för att försöka bli så lycklig hon kunde? Med denna upprepning vill hon ha ett tydligt svar från Juliet, då hon är villrådig gällande Jacob.

”I was reading too much into the story. Romeo wouldn’t change his mind. That’s why people still remembered his name, always twined with hers: Romeo and Juliet. That’s why it was a good story. ‘Juliet gets dumped and ends up with Paris’ would never been a hit.”³¹ Detta resonemang kring *Romeo and Juliet*, och att hon jämför sig själv och de i hennes närhet med uppdiktade personer, är en verklighetsflykt. Det är lättare för Bella att uthärda sin egen smärta när hon fantiserar om något som i realiteten inte är gripbart. Denna tankegång förtydligas då Bella syftar på Edward som ”my fickle Romeo”.³² Fickle kan översättas till flyktig men det är inte det ordet som är av vikt i denna fras, utan att Bella kallar Edward för Romeo. Genom att göra detta romantiserar hon mannen Edward och det förhållande de två en gång hade.

Analogierna Edward och Romeo emellan syns substantiellast beträffande deras beslutsamhet om att de inte kan existera utan deras älskade vid liv. Edward beger sig till vampyrvärldens kungliga näste för att be om att bli förintad då han fått felaktiga upplysningar

³⁰ Ibid.

³¹ Meyer, *New Moon*, s. 326.

³² Meyer, *New Moon*, s. 330.

om att Bella gått bort. Fördärvad av beskedet tar han till säkra medel för att garantera sitt förfall. När Bella i sista stund omfamnar honom och befriar honom från sitt livsförgörande beslut, mumlar han ”’*Death, that hath sucked the honey of thy breath, hath had no power yet upon thy beauty,*’”.³³ Bella känner omedelbart igen detta utdrag ur Romeos sista monolog, vilken är då han står vid, vad han tror är, Juliets döda kropp. Att Edward yttrar dessa ord, trots att han är försjunken i egna tankar och är närmare omedveten om att han har Bella i sina armar är ett bevis på att även Edward lever i någon sorts sagovärld, och att han likställer sig själv med den romantiska, men likväl fiktiva Romeo.

Edward är åter i Bellas liv och han är vid denna tidpunkt villig att återta den kritik han tidigare riktat mot Romeo. ”’The odds are always stacked against us. Mistake after mistake. I’ll never criticize Romeo again.’”³⁴ Edward har rätt i sitt uttalande. Misstag är gjorda, från bådas sida men jag anser att Edward och Bella inte är lika naiva som Romeo och Juliet. Jag kan stundtals hålla med Edward om det han tidigare sagt, att Romeo förstör sin egen lycka. Både Romeo och Juliet begår misstag, som borde vara enkla att undgå, vilka leder till bådas död. Dock betraktar jag Edwards och Bellas misstag som ofrånkomliga, då de kommer, inte enbart från olika världar, utan även är av olika art. Bella är människa, Edward vampyr. Deras förhållande torde på förhand vara dömt att misslyckas. Edwards allusion på Romeo är ett vis att tala till Bella så att hon förstår honom. När Edward gör denna anspelning på Romeo visar han att han förstår Bellas fascination av litterära gestalter och för att hon ska förstå vad han menar, använder han sig av Romeo, samtidigt som han ber om ursäkt för att ha klandrat honom. Vad som också är av värde i denna hänsyftning är att Edward likställer sig själv och sin relation med Bella med Romeo och Juliet som karaktärer och kärlekspar.

O here
Will I set up my everlasting rest
And shake the yoke of inauspicious stars
From this world-wearied flesh. Eyes, look your last!
Arms, take your last embrace! and, lips, O you
The doors of breath, seal with a righteous kiss
A dateless bargain to engrossing death!³⁵

Ovanstående citat är även det ett utdrag ur Romeos sista monolog. Med dessa rader visar Romeo att han känner ångest och samvetsqual inför att behöva rättfärdiga sin och Juliets omöjliga kärlek. Deras kärlek är omöjlig då den inte är accepterad av det samhälle de lever i. Dock godtar Romeo sin dödsångest efter ett oändligt förhandlande och förklarande, vilket

³³ Meyer, *New Moon*, s. 399.

³⁴ Meyer, *New Moon*, s. 448.

³⁵ William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (1967), Harmondsworth 1972, Akt V scen III.

leder till en försjunkande död. Detta citat är inte med i *New Moon* men jag finner här en likhet mellan Romeo och Edward och det kunde likaväl vara Edwards ord. Även Edwards och Bellas kärlek är oaccepterad av samhället och de får ideligen berättiga den, både inför andra, och sig själva. Edward känner stundtals ångest över deras kärlek och fruktar det onda den kan göra gentemot Bella.

3.3 Eclipse

I denna tredje del av *The Twilight Saga* möter läsaren än en gång Bellas besatthet av *Wuthering Heights*. Tidigt i denna del tar hon upp sin ”much-abused copy of *Wuthering Heights*”³⁶. Vid denna tidpunkt i romanserien uppstår en komplicerad konflikt då Edward planerar vilket universitet Bella ska studera vid till hösten, medan Bella personligen är fast besluten att bli vampyr. Edward har sett *Wuthering Heights* i köket då de gått genom universitetsansökningarna och är förundrad över att Bella läser den återigen. För egen del förstår inte Edward meningen med boken och ifrågasätter Bellas iver inför den. ”The characters are ghastly people who ruin each other’s lives. I don’t know how Heathcliff and Cathy ended up being ranked with couples like Romeo and Juliet or Elizabeth Bennet and Mr. Darcy. It isn’t a love story, it’s a hate story.”³⁷ Härefter frågar Edward Bella varför hon läser boken om och om igen. ”I think it’s something about the inevitability. How nothing can keep them apart – not her selfishness, or his evil, or even death, in the end ...”³⁸ Trots att Bella har försökt förklara sin hängivenhet till *Wuthering Heights*, kan inte Edward begripa den, då han har som åsikt att det hade varit en bättre historia ifall Heathcliff eller Catherine hade en enda kvalité som kompenserar deras uppförande. Bella är inte av samma mening. ”Their love is their only redeeming quality.”³⁹ Detta utlåtande tyder på att Bella har en tro på att kärlek är det viktigaste i livet och att ens handlingar då inte är av betydelse om man offerar sig själv för kärleken. Hon är själv beredd på att offra sitt mänskliga liv för att få vara med sin älskade. Är detta skälet till Bellas obehärskade attraktion till *Wuthering Heights*? Bella har åsikten att det är Catherines egoism som ställer till problem, inte Heathcliff, och att om Edward är smart faller han inte för någon som är så egocentrisk som Catherine, medan Edward hoppas att Bella är förståndig nog att inte blir förälskad i någon så ondskefull som Heathcliff. Jag finner ännu ingen jämförelse, gjord av Edward och Bella, gestalterna emellan. Dock skrattar Edward

³⁶ Stephenie Meyer, *Eclipse*, (2007), London 2009, s. 7.

³⁷ Meyer, *Eclipse*, s. 24 f.

³⁸ Meyer, *Eclipse*, s. 25.

³⁹ Ibid.

tyst åt Bella när hon säger att det är för sent för honom att varna henne om vem hon ska bli förälskad i. Det har varit synligt tidigare, men på grund av Edwards agerande här finns det ytterligare belägg för att han anser sig vara olycksbådande och destruktiv för Bella.

Senare upptäcker Bella att Edward läser *Wuthering Heights* en natt, när hon sover. Hon blir förvånad och Edward berättar att ju mer tid han spenderar med henne, ju begripligare blir mänskliga känslor för honom och att han kommit underfund med att han kan sympatisera med Heathcliff på ett sätt han tidigare inte trodde var möjligt. På morgonen ser Bella att hennes illa medfarna bok ligger uppslagen. Hon kan detta avsnitt, och paragrafen där Heathcliff talar, väl.

And there you see the distinction between our feelings: had he been in my place and I in his, though I hated him with a hatred that turned my life to gall, I never would have raised a hand against him. You may look incredulous, if you please! I never would have banished him from her society as long as she desired his. The moment her regard ceased, I would have torn his heart out, and drank his blood! But, till then – if you don't believe me, you don't know me – till then, I would have died by inches before I touched a single hair of his head!⁴⁰

Efter att ha läst denna passage är Bella fast besluten om att detta inte är avsnittet Edward, under natten, läst. Edward kan omöjligt tycka något positivt angående Heathcliff. Hennes teori, kan antas, vara en försvarsmekanism för att skydda sin egen illusion av Edward. Anledningen till mitt resonemang är att det i citatet yttras tre ord, ”drank his blood”, vilka får Bella att rysa. Detta blir en uppenbar erinran för henne att hennes pojkvän faktiskt är vampyr och rädslan om Edwards begär efter hennes blod borde tillta. Detta ovanstående citat är tagit från *Wuthering Heights* då Heathcliff talar med Ellen Dean om sin ärkefiende, Catherines man, Edgar Linton. Att Edward börjar få medkänsla för Heathcliff efter att ha läst detta är förståeligt då även Edward har en rival, Bellas bästa vän Jacob. Edward önskar att Bella inte träffar Jacob, eftersom Jacob är en varulv, men slutligen begär han inte att Jacob inte ska vara en del av hennes liv. Vid detta tillfälle noterar utan tvivel Edward likheterna han och Heathcliff besitter. Edward hyser stark motvilja gentemot Jacob men anstränger sig dock för att undantränga sina känslor för att göra Bella nöjd. Jag tolkar Edward, i stor omfattning på grund av detta, som en storsint person. Trots att det finns klara skillnader mellan Edward och Heathcliff och Jacob och Edgar Linton, finner jag likväl likheter, speciellt då de två kärleksintrigerna mer eller mindre stundom förgör gestalterna, därmed även Bella och Catherine. Jag anser således att en överföring från *Wuthering Heights* till *The Twilight Saga* är tydlig.

⁴⁰ Meyer, *Eclipse*, s. 236.

Trots att Jacob i själva verket är införstådd med hur Bella känner inför honom, och hennes djupa känslor för Edward, räds han inte att försöka övertyga henne om att han är den rätte för henne. Dessa ansatser är stundtals hänsynslösa då han, till en viss grad, tvingar sig på henne. Vid tidigare försök har Bella slagit till honom men denna gång tillåter hon sig själv att förlora sig i kyssen och inser då att de känslor hon hyser för Jacob är äkta. Hon känner därmed den smärta hon bringar både Jacob och Edward.

I was selfish, I was hurtful. I tortured the ones I loved. I was like Cathy, like *Wuthering Heights*, only my options were so much better than hers, neither one evil, neither one weak. And here I sat, crying about it, not doing anything productive to make it right. Just like Cathy [...] How ridiculously greedy could any one person be? [...] I had to get over this irrational feeling that Jacob belonged in my life. He couldn't belong to me, could not be *my* Jacob, when I belonged to someone else.⁴¹

Att Bella här jämför sig med Catherine är intresseväckande då hon tidigare gjort liknande med Juliet. Återigen jämför hon sig själv, och sitt liv, med en fiktiv person och en uppdiktad historia. Bella har tidigare yttrat sitt missnöje över Catherines egoism och här uttrycker hon även förargelse över Catherines passiva handlingar gentemot Heathcliff och Edgar. Jag ser personligen inga likheter Bella och Catherine emellan, gällande deras karaktärer. Medan Catherine är dramatisk och självisk, är Bella lågmäld och har medkänsla och avskyr sig själv då hon sårar de i sin närhet. Dock är deras kärlek till Edward och Heathcliff analog. De älskar dem på ett sjukligt sätt och är förgjorda utan dem. Catherine säger ”I *am* Heathcliff!”⁴² och även om inte Bella själv uttryckt just de orden om Edward är det så hon känner inför honom. Emellertid hänger sig Bella, och offerar sig själv för, Edward, medan Catherine faktiskt väljer en annan man, Edgar. Edgar som Bella i citatet ovan i förbigående jämför med Jacob.

Edgar och Jacob är varandras motsatser. Edgar skildras som en blek, svag och i viss mån som en ynkelig person, medan Jacob som en muskulös, stabil och vacker gestalt. Deras enda paritet är deras kärlek till Catherine och Bella. Bella insinuerar även i ovanstående citat en jämförelse mellan Edward och Heathcliff. I *Wuthering Heights* skildras Heathcliff som en mörk, barbarisk och ociviliserad person. Edward är inte på samma vis barbarisk eller ociviliserad men han har ett mörkt inre som har sitt ursprung i den varelse han är, och det liv han levt. Det är problematiskt att jämföra dessa två gestalter, då Edward huvudsakligen skildras utifrån Bellas tankar och då Heathcliff oftast skildras utifrån dem som inte är implicerade i kärleksintrigen. Ur de samhällen, som är skildrade i verken, ur dessas synvinkel ser jag en likhet då en mångfald personer anser att Edward är farlig för Bella, liksom

⁴¹ Meyer, *Eclipse*, s. 459 f.

⁴² Emily Brontë, *Wuthering Heights*, (1847), London 2008, s. 82.

Heathcliff är illavarslande för Catherine. Dock finner jag analogier Edward och Heathcliff emellan när jag djupare går in på uttalanden Edward gjort under romanseriens gång. Ett exempel är när han i *Twilight*, vilket jag tidigare nämnt, klargör för Bella att han i grunden är en självisk varelse och på grund av sitt begär till Bellas blod måste han vara i hennes sällskap. Heathcliff har samma egenskap då han begär Catherines umgänge, trots att hon blir sjuk av att träffa honom.

Nära slutet av *Eclipse* börjar Bella och Edward återigen diskutera *Wuthering Heights*, på Bellas begäran. De resonerar kring om de kan leva utan varandra eller inte och Bella vill då läsa upp ett stycke ur *Wuthering Heights*, där Catherine talar. ”If all else perished, and he remained, I should still continue to be; and if all else remained, and he were annihilated, the universe would turn to a mighty stranger.”⁴³ Bella anser att Catherine är ett monster men förstår vad hon menar med dessa ord. Bella vet tillika vem hon inte kan leva utan och det tyder på att det inte är Catherine personligen hon förstår. Det är Catherines kärlek till Heathcliff som trollbinder henne. Edward förbarmar sig över Heathcliff och behöver inte boken för att citera honom ”I cannot live without my life! I cannot live without my soul!”⁴⁴ Att Edward kan detta stycke utantill framlägger återigen bevis för att Edward attraheras av en fantasivärld och att han stundom anser sig likvärdig Heathcliff. Detta är inte konstigt då de båda är missanpassade och misstolkade i samhället och de enda som har en djupsinnig förståelse för dem är Bella och Catherine.

3.4 Breaking Dawn

I denna sista del av Meyers romanserie är *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* närvaro obefintlig, gällande allusioner på och diskussioner kring dem. Att Meyer har valt att utelämna sina tidigare inspirationskällor har förklarliga skäl, då Bella och Edward får ett lyckligt slut, medan Romeo och Juliet och Catherine och Heathcliff går tragiska öden tillmötes.

Dock kan jag fortfarande se en överföring från *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*, och då huvudsakligen från det sistnämnda verket. Bella och Edward är fortfarande totalt hängivna varandra och fast beslutna att leva ett evigt liv tillsammans, såsom Romeo och Juliet och Catherine och Heathcliff uttalat gör. Då Bella blir gravid och hennes liv står på spel, vändas Edward då det står oklart vad hybriderna kan göra henne för skada. Edward tillkallar Jacob för att hjälpa honom att tala Bella till rätta. Vid denna tidpunkt får läsaren följa Jacobs tankar, istället för Bellas.

⁴³ Meyer, *Eclipse*, s. 541.

⁴⁴ Ibid.

I stood and had my jaw dropping to the floor. It was Edward. It was the expression on his face. I'd seen him angry, and I'd seen him arrogant and once I'd seen him in pain. But this – this was beyond agony. His eyes were half-crazed. He didn't look up to glare at me. He stared down at the couch beside him with an expression like someone had lit him on fire. His hands were rigid claws at his side. I couldn't even enjoy his anguish. I could only think of one thing that would make him look like that, and my eyes followed his.⁴⁵

Här får läsaren uppleva Edwards plågor via Jacob. Trots sitt hat gentemot Edward, börjar Jacob förstå Edwards känslor för Bella. Jacob har kommit för att hjälpa Edward i den svåra situation han befinner sig i. Dock är inte Jacob mycket till assistans eftersom Bella har beslutat sig för att behålla barnet. Jacob våndas även han. Inte enbart för att han ser Bella vara nära döden på grund av något Edward har åstadkommit, utan även för att han måste vara där och bevittna Bellas och Edwards kärlek. Bella uttrycker upprepande att hon behöver Jacob vid sin sida. För honom är detta påfrestande och förvirrande. Det tär på honom. *Wuthering Heights* är därmed fortfarande implicerad i berättelsen. Jag ser Edgar Linton i Jacob. Det Jacob nu erfar, är likställt med det Edgar får uppleva då Catherine ligger sjuk på grund av sin kärlek till Heathcliff. Här är det markant att det inte enbart är Edward och Bella som offerar sig själva för varandra. Jacob är ett påtagligt offer för deras intensiva kärlek, såsom Edgar gällande Catherine och Heathcliff. Skillnaden intrigerna emellan är att Edgar förvisso får Catherines liv, men dock inte hennes själ som ägs av Heathcliff, medan Jacob får ingetdera. Han är blott Bellas bästa vän.

4. Diskussion och slutsats

Att Stephenie Meyer har inspirerats, och att en överföring från *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* till *The Twilight Saga* har skett, är påfallande. En implicit intertextualitet genomsyrar de fyra böcker som utgör *The Twilight Saga*, vilket betyder att *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* verkar som ton och innebörd i romanserien. Även den explicita intertextualiteten är distinkt, då Meyer använder sig av allusioner på och citat från de två äldre verken i *New Moon* och *Eclipse*.

Att en kärlekshistoria blivit inspirerad av *Romeo and Juliet* är en vanlig företeelse. Otaliga gånger har detta verk varit en inspirationskälla för författare som skildrat olycklig och svåråtkommen kärlek. Likaså gällande *The Twilight Saga*. Dock anser jag att det är spännande att Stephenie Meyer har utsett *Wuthering Heights* till ännu en inspirationskälla till hennes kärlekssaga. Jag tror det sistnämnda valet är gjort för att precisera den verkligt mörka sidan av

⁴⁵ Stephenie Meyer, *Breaking Dawn*, (2008), London 2009, s. 157.

Bellas och Edwards kärlek. *Wuthering Heights* anser jag gör *The Twilight Saga* mer nyskapande än vad *Romeo and Juliet* allena hade gjort, då jag personligen tycker att ha *Romeo and Juliet* som inspiratör möjligen är något förlegat och urholkat.

Frågan jag upprepar ställt mig under analysens gång är varför Bella är så besatt av *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*. Jag förmodar det grundar sig i Bellas egen självbild. Bella ser sig själv som ordinär och tråkig, likaledes sitt liv. Hon känner då en skyldighet att berika sitt liv och påföljden blir en attraktion till uppbyggda personer och berättelser. Innan mötet med Edward har Bella inte själv upplevt kärlek och detta kan vara ännu en förklaring till hennes lockelse. Jag anser att Bellas karaktär och hennes egen självbild är en komplex sammansättning då hon identifierar sig själv med berömda fiktiva personer som Juliet och Catherine samtidigt som hon ser sig själv som, och är, en vardaglig tonåring. Dessa gestalter är betydelsefulla i Bellas ansats att göra sitt liv mer intressant. Dock har Bella, Juliet och Catherine en gemensam faktor. De är alla kvinnor som kämpar för sin kärlek till män som deras samhälle inte accepterar. Att Bella även gör liknelser med personer i sin närhet och påhittade gestalter är ett påtagligt bevis på att hon lever, eller i varje fall vill leva, i en fantasivärld, vilket är mindre komplicerat än det verkligheten erbjuder. Med detta drar jag paralleller till att hon faktiskt påstår att hon inte är något av vikt genom att vara människa. Hon upprepar sin vilja att bli vampyr, trots Edwards negativa inställning till att göra henne odödlig. Bella hävdar att hon inte är något väsentligt väsen i jämförelse med honom och vill leva i evighet jämsides med honom som vampyr, som i en saga. Bella jämför inte enbart Edward med Romeo och Heathcliff. Hon kallar även Edward för Romeo. Att hon betraktar Edward som sin Romeo romantiserar hon därmed även sitt och Edwards förhållande. Detta fastställer mitt resonemang kring Bellas svaghet för kärlek. Detta behandlar jag i analysen då jag tar upp att det inte är Catherine som människa som fascinerar Bella, utan hennes kärlek till Heathcliff. Detta innefattar även Juliet och kärleken hon delar med Romeo.

Intressant är att Edward till en början kritiserar både Romeo och Heathcliff för att senare känna sympati för dem. Jag hävdar att även Edward känner åtrå till fantasins värld. Dock blir hans åtrå kraftigare ju mer tid han spenderar med Bella. Hennes hängivenhet till *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* lockar Edward till att fördjupa sig i böckernas intriger och kärlekspar. Detta simplificerar Bellas och Edwards kommunikation.

Jag anser att det inte är en tillfällighet att Bella förälskar sig i Edward då hon har blivit inspirerad, och är besatt av, den mörka kärleken som skildras i *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*. Edwards mystiska karaktär hänför henne och förhållandet drivs därmed på grund av samhörigheten hon upplever i sitt och Edwards förhållande och de kärlekspar

som skildras i dessa verk. Bådas entusiasm för sagokärlek håller lågan vid liv och stimulerar deras relation.

För att återkoppla till det jag berört tidigare angående Edwards syn på Romeo och Heathcliff så finner jag att Edward delar karaktärsdrag med dem båda. Romeos romantiska och mjuka personlighet är tydlig i Edwards framtoning medan Heathcliffs mörkare, hårdare egenskaper även de tydliggörs i Edwards karaktär. Stephenie Meyer har möjligen härmed skapat den perfekta mannen? Edward har vid flertalet tillfällen blivit jämförd med Heathcliff i media. Jag har förståelse för att denna jämförelse framlagts. Min uppfattning kring detta grundar sig i en mängd förekommanden. Inte enbart på grund av deras mörka inre, deras farliga uppenbarelse och deras storslagna kärlek till Bella och Catherine, utan även för att de, omedvetet eller ej, är egennyttiga. Edward bekänner för Bella att han har tendenser till att vara självvisk, då det är hans natur som vampyr och det är inte enbart hans kärlek till henne som är dragningskraften, utan även hans begär efter hennes blod. Dock tycker jag mig inte se att Heathcliff överhuvudtaget vill se sin egoism. Att han är farlig för Catherine är påtagligt för alla förutom honom. Han kräver att umgås med Catherine trots att hon blir sjuk av hans sällskap. Edward lämnar Bella vid ett tillfälle då han anser att hans värld är alltför farlig för henne men bortsett från denna incident hävdar han att det är Bellas val. Den dagen hon inte längre önskar ha honom i sin värld, lämnar han henne. Heathcliff är av lika mening. Om Catherine inte längre vill umgås med honom, tar han farväl men så länge hon inte nämner det finns han i hennes liv. Edward och Heathcliff överlämnar därmed valet till kvinnorna. Kvinnorna som är galna av sin kärlek till dessa män, och tillintetgjorda utan dem.

Min frågeställning lyder: Vilken betydelse har *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*, och vilken effekt har allusionerna på dessa verk, för *The Twilight Saga*, dess gestalter och intrig? Jag anser att jag har fått svar på min fråga. *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* ger tyngd åt *The Twilight Saga*. Att använda sig av citat och allusioner från två klassiker i en ungdomsbok ger verket möjligheten att upphöjas som litterärt alster. Jag hävdar att *Wuthering Heights* är av större betydelse för *The Twilight Sagas* intrig och gestalter än vad *Romeo and Juliet* är. *Wuthering Heights* ligger som en slöja över hela sagan, även de gånger den inte direkt anspelas på. En annan vinkling är att *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*, och dess gestalter, är otroligt viktiga för Bella, och även för Edward. Påföljden av detta blir att dessa böcker får en betydande roll i Bellas och Edwards kärlekssaga och hur de väljer att ta ställning till den, vilket i sin tur leder till att *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* har stor betydelse för intrigen i *The Twilight Saga*. Då det enbart är Meyer personligen som kan svara på varför hon valt att låta intertextualiteten vara tydlig är det bara hon som kan svara på. Dock

är mitt antagande att hon gjort det för att förtydliga Bellas och Edwards kärlek. Genom att Bella och Edward diskuterar Romeo och Juliet och Catherine och Heathcliff kan det vara lättare för läsaren att sätta sig in i hur de känner och hur stor kärleken dem emellan verkligen är. Detta förutsätter dock att läsaren har kunskap om *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* för att få den inblick i Bellas och Edwards kärlek, som jag antar, Meyer vill att läsaren ska erhålla. Både mellan gestalterna och intrigerna har jag funnit likheter. Emellertid förändras intrigen i *Breaking Dawn*, då Meyer valt att skapa ett lyckligt slut och inte ett tragiskt, såsom i *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*. Meyer vill bevisa att Bella och Edward kan leva lyckliga i all evighet, trots sin ödesdigra och lidelsefulla kärlek. Emellertid kan det diskuteras ifall ett evigt liv är motsatsen till död.

5. Sammanfattning

Författare genom tiderna har haft, och har fortfarande, en benägenhet att skildra olycklig kärlek. Det mest berömda verket inom den genren är rimligen William Shakespeares *Romeo and Juliet*. Emily Brontë har även hon framställt olycklig och mörk kärlek i sin roman *Wuthering Heights*. Stephenie Meyer har i sin romanserie *The Twilight Saga* använt sig av allusioner på och diskussioner kring *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*. Intertextualitet är vanligt förekommande i litteraturens värld då ett samspel mellan verk är ofrånkomligt. Jag anser att det är intressant att Meyer har valt att låta intertextualiteten vara så tydlig i *The Twilight Saga* och ämnade därför att undersöka vad detta har för betydelse för hennes romanserie. Meyer har fått en ansenlig mängd kritik för sitt verk, både positiv och negativ, vilket har blivit ett kontroversiellt fenomen runt om i världen. Oavsett kritik har *The Twilight Saga* globalt blivit en enorm storsäljare. *The Twilight Saga* handlar om den lidelsefulla kärleken mellan tonårstjejen Bella och vampyren Edward.

Min frågeställning är: Vilken betydelse har *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*, och vilken effekt har allusionerna på dessa verk, för *The Twilight Saga*, dess gestalter och intrig? För att få svar på min fråga har jag inte bara använt mig av vad begreppet intertextualitet står för, utan även den komparativa metoden, som är oundviklig i min undersökning. För att få fram ett svar har jag varit tvungen att jämföra de gestalter som är implicerade i kärleksintrigerna som skildras i de tre verken.

Romeo och Juliet och Heathcliff och Catherine har en betydande roll i Bellas och Edwards förhållande, vilket leder till att *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights* är väsentliga för intrigen och gestalterna i *The Twilight Saga*. Dessutom anser jag att de allusioner och

diskussioner som påträffas ger *The Twilight Saga* möjligheten att bli mer godtagen som litterärt verk.

Dock har jag kommit fram till att *Wuthering Heights* har en större betydelse för *The Twilight Saga* då den mörka och förgörande kärleken mellan Bella och Edward skildras. I *The Twilight Saga* finns återkommande citat hämtade från såväl *Romeo and Juliet* som *Wuthering Heights*. Kärleken i alla de tre verken är gränslös från både kvinnornas och männens sida men skillnaden är att Meyer har låtit sitt kärlekspar få ett lyckligt slut i motsats till de andra. Vägen till upplösningen möts dock av likartade motgångar och intolerans från sin omgivning, samma mörka och svårmodiga hinder och kräver samma viljekraft och livsavgörande beslut som huvudkaraktärerna i *Romeo and Juliet* och *Wuthering Heights*.

6. Källförteckning

Tryckta källor

Stephenie Meyer, *Twilight*, (2005), London: Atom 2009.

Stephenie Meyer, *New Moon*, (2006), London: Atom 2009.

Stephenie Meyer, *Eclipse*, (2007), London: Atom 2009.

Stephenie Meyer, *Breaking Dawn*, (2008), London: Atom 2009.

William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (1967), Harmondsworth: Penguin Books 1972.

Emily Brontë, *Wuthering Heights*, (1847), London: Penguin Books 2008.

Anders Olsson, "Intertextualitet, komparation och reception", i *Litteraturvetenskap – en inledning*, red. Staffan Bergsten, (2002), Lund: Studentlitteratur 2006.

Elektroniska källor

<http://www.dn.se/kultur-noje/filmrecensioner/new-moon-1.997846>, 2009-11-20, 13.30.

<http://www.stepheniemeyer.com/twilight.html>, 2009-11-19, 10.35.

<http://www.nytimes.com/2006/02/12/books/review/12spires.html>, 2009-11-17, 11.36.

<http://www.dn.se/kultur-noje/film-tv/vampyrer-karlek-och-varldssucce-1.994705>, 2009-11-19, 12.40.

http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/unglitteratur/artikel_1835095.svd, 2009-11-16, 14.55.

http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/unglitteratur/artikel_2599287.svd, 2009-11-16, 15.00.

<http://www.dn.se/dnbok/stephenie-myers-bocker-om-vampyren-edward-ar-full-av-moralism-sexism-och-valdsam-adjektivsjuka-1.571098>, 2009-11-16, 15.20.

http://www.svd.se/kulturnoje/nyheter/artikel_3800703.svd, 2009-11-16, 14.50.